

nechatí bez povšimnutí předpis § 50 čís. 3 j. n., který stanoví výlučnou příslušnost sborových soudů první stolice ku projednání sporů — mimo ony v č. 1 a 2 téhož § 50 j. n. uvedené —, které, nejsouce ryze majetkoprávními, mají svůj původ ve vzájemném poměru manželském (viz Dr. Emil Ott: Rechtsfürsorgeverfahren str. 96—97 a zur Lehre von den besonderen Verfahrensarten v Grünhutové časopisu 30, 318, Dr. Emanuel Tilsch der Einfluss der Zivilprozessgesetze auf das materielle Recht str. 44, 45, a Dr. Jiří Neumann, Komentář k civilnímu soudnímu řádu k § 50 čís. 3 j. n.). Projevenému zde názoru není na závadu ani ustanovení § 93 obč. zák., jelikož není vyloučeno, že ten aneb onen z manželů má důvodnou příčinu, by nesdílel společnou domácnost manželskou, a k podání žaloby na rozvod, nebo na rozlukou manželství nelze ho přece nutiti; jde-li však o zlomyslné opuštění druhého manžela, poskytuje mu předpis § 13 lit. c) zák. ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. možnost, aby návrat jeho vynutil. Pokud se týče shora uvedených rozhodnutí soudních, která spadajíce do doby před vydáním nové jurisdikční normy a nového civilního soudního řádu, uvádějí jako důvod pro rozhodování o otázce obnovení manželského společenství kromě poukazu na zájem veřejný také formálnosti dřívějšího procesu civilního, sluší odvětit na to, že jednak zavedením nového civilního řádu soudního poslední důvod odpadl, a že dřívější jurisdikční norma předpisu stejného smyslu a znění jako je § 50 čís. 3 j. n. neobsahovala, jednak pak, že zajisté i nyní jest zůstaveno nespornému soudci, aby ve smyslu § 1 čís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. různě nesrovnalosti mezi manželi nebo mezi rodiči a dětmi urovnal a tak v zájmu veřejném rychlým a taktním zakročením k žádosti toho kterého účastníka předešel sporům, rodinný klid kalícím. Jakmile však došlo ku přerušení manželského společenství a jedná se o uplatnění právních vztahů manželských ve smyslu § 92 obč. zák. návrhem na obnovu společenství manželského, při čemž právě soukromoprávní účinky manželství vystupují v popředí, nemůže rozhodnutí nastati již v řízení nesporném, a lze se práva na obnovu společné domácnosti domáhati dle § 50 čís. 3 j. n. toliko řádným pořadem práva.

Čís. 1647.

Do usnesení konkursního komisaře, jímž dáno správci konkursní podstaty svolení, by vedl spor, nemůže si stěžovati ten, proti komu má býti spor veden.

(Rozh. ze dne 2. května 1922, R I 491/22.)

K žádosti správce konkursní podstaty udělil mu soud první stolice zmocnění ku sporu proti manželům Václavu a Marii Š-ovým. K rekursu těchto zamítl rekursní soud návrh na udělení zmocnění ku sporu.

Nejvyšší soud změnil napadené usnesení k dovolacímu rekursu správce konkursní podstaty v ten rozum, že odmítl rekurs manželů Václava a Marie Š-ových.

Důvody:

Václav a Marie Š-ovi nejsou účastníky na řízení konkursním, nejsou ani konkursními věřiteli ani v jiném poměru ke konkursní podstatě. Nemajíce důvodu, chrániti zájmy konkursní podstaty, neměli oprávnění k rekursu do usnesení, jímž zmocněn byl správce konkursní podstaty podati na ně žalobu na zaplacení pohledávek konkursních věřitelů. § 9 nesp. říz. nelze použiti, poněvadž zákon ten neplatí pro řízení konkursní (§ 172 konk. říz.). Dovolací rekurs právem vytýká nedostatek oprávnění manželů Š-ových k rekursu. Rekursní soud měl z toho důvodu rekurs ten prostě odmítnouti. Nezákonné je proto usnesení, jímž rekursu vyhověl a bylo je změněti. Ani z moci úřední nebyl rekursní soud povolán změněti usnesení konkursního komisaře, ježto oprávnění takového z § 79 konk. ř. dovoditi nelze. Útraty rekursu nebylo lze přiřknouti v tomto řízení proti druhé straně, ježto pro řízení konkursní dle § 173 konk. ř. předpisy c. ř. s. o útratách neplatí. V případě sporu bude o nich rozhodnuto jako o útratách rozepře.

Čís. 1648.

Poukázání zákonných dědiců na pořad práva, aby prokázali v první řadě, že jest tu dovětek nikoli závěť.

(Rozh. ze dne 2. května 1922, R I 492/22.)

K pozůstalosti přihlásila se dědička ze závěti a dědicové ze zákona. Pozůstalostní soud poukázal dědice ze zákona, popírající platnost poslední vůle z důvodů formelních i věcných, na pořad práva. Rekursní soud postup jeho schválil.

Nejvyšší soud doplnil usnesení nižších soudů v tom směru, že se zákonní dědicové poukazují na pořad práva za tím účelem, by prokázali neplatnost posledního pořízení jeho závěti.

Důvody:

Dle obsahu ustanovení §§ 122, 123, 124, 125, 126 nesp. pat. a 823 obč. zák. je zjevné, že přijetí dědické přihlášky soudem pozůstalostním není rozhodnutím o sporném dědickém právu, nýbrž pouze legítimací přihlášeného dědice pro spor o sporné právo dědické. Soud pozůstalostní, rozhoduje o přijetí přihlášky dědické z poslední vůle, zkoumá dědický důvod její jen dle zevnějšího obsahu a zevnější formy poslední vůle (§ 123 nesp. říz.) a, rozhoduje o roli přihlásivších se dědiců jednak z poslední vůle, jednak ze zákona, zkoumá pouze, zda poslední vůle je zřízena v řádné formě a zda a pokud je popřena co do své pravosti (§ 126 nesp. říz.). Vždy tedy je pouze uvažováti, zda poslední vůle vyhovuje zákonným předpisům na venek dle své hned poznatelné povahy, vnitřní sporný obsah je ponechati pro jednání a rozhodnutí ve sporu o právo dědické. V tomto případě první soud po této stránce poslední pořízení zkoumal a prohlásil, že poslední vůle je zůstavitelem vlastnoručně psána t. j. psána i podepsána, jak z důvodů patrno, a že v ní zůstavitel pořídil o veškerém svém jmění ve prospěch Marie Š-ové. V dů-